

Tillsammans

i Sävsjö kommun

Nummer 2 | 2023

**Ge mer plats åt
vänliga vilda växter**

I detta nummer

Sidan 3

Sävsjö kommun fokuserar på hållbarhet. Ett tema som går igen på många sidor i denna tidning.

Sidan 4

Aktuellt från Sävsjö kommun: Snart kan Sockerklaras lekpark åter bli en plats för lek.

Sidan 5

Aktuellt från Sävsjö kommun: Kommunens webbplats savsjo.se har fått ett nytt utseende.

Ny vattentjänstplan på gång för kommunen.

Sidorna 6–7

Blomsterlupin, parkslide och jätteloka är exempel på invasiva arter. Läs om hur du kan minska spridningen.

Sidan 8

Projektet pollinering i centrum ska få oss att både prata om och agera för ökad biologisk mångfald.

Sidan 9

Bra att veta på försommaren: Så ska du klippa häckar och buskar för att öka trafiksäkerheten.

Sidan 10–11

Så funkar det i kommunen: Hur styrs våra bolag? Vilka är de och vad gör de?

Sidan 12

Tipsa oss om evenemang för allmänheten, så lägger vi upp det i vår evenemangskalender på webbplatsen visitsavsjo.se

Denna tidning är utgiven av Sävsjö kommun.
Ansvarig utgivare: Jan Holmqvist
Produktion: Kommunikationsavdelningen
Tryck: Kalmar kuvert

Har du synpunkter på innehållet eller vill tipsa oss? Kontakta oss gärna via telefon 0382-152 00 eller mejla till kommunikation@savsjo.se.

Det våras för ett grönare Sävsjö

Ett av fokusområdena för Sävsjö kommun är grön hållbarhet. Och det är något som vi ständigt jobbar med i organisationen på olika sätt. Tillsammans med föreningar, näringsliv och andra externa intressenter har vi under en tid arbetat med att ta fram konkreta mål för kommunens hållbarhetsarbete, både inom organisationen och för geografiska Sävsjö. Till målen ska också knytas en färdplan, med åtgärder som ska få oss att lyckas uppfylla målen. Detta ska samlas i Sävsjös gröna hållbarhetsprogram, ett dokument som politiken ska besluta om och som vi kommer att berätta mycket mer om framöver.

Gröna Sävsjö kan innebära många saker som vi tillsammans gör för ett hållbart samhälle. Vi sätter solceller på taken, cyklar till jobbet, går över till fossilfria bränslen och tänker på vad och hur mycket vi konsumerar. Kanske sparar vi också en bit av vår gräsmatta för den biologiska mångfalden, det kan du läsa mer om i det här numret. Du kan säkert komma på många fler områden, där du bidrar till gröna Sävsjö.

Exempel på kommunens gröna hållbarhetsarbete

- 61 procent av kommunens fordon drivs med fossilfritt bränsle i form av biogas.
- Vi jobbar med återbruk så mycket som möjligt. Ett exempel är de fönster som byttes i Kommunhuset under 2022, där fönsterglasat återbrukas istället för att kasseras.
- Vi använder 95 procent svenskt kött och totalt 53 procent svenska livsmedel i kommunens verksamheter.
- Sävebo driver energisparprojekt i flera av sina fastigheter.
- På våra elljusspår byter vi till energisparande LED-lampor.

* Vårt hållbarhetsarbete grundar sig i FN:s globala mål, men vi har också andra underlag, som lagar, förordningar och olika strategiska dokument.

På omslaget

Det växer och blommar i Sävsjö kommun. Sockerklaras lekpark ska åter bli en plats för lek, Perennparken har fått nya planteringar och flera gräsmattor ska i sommar få växa sig högre för att öka den biologiska mångfalden. Parkarbetare Johanna Mattsson visar skylten som signalerar uppsläppta gräsmattor. Men allt som blommar är inte av godo. I det här numret av Tillsammans kan du också läsa om våra vanligaste invasiva arter och vad du kan göra för att minska spridningen av dem.

Öppettider i sommar

Kring försommarens helgdagar och under semesterperioden har vår växel och reception avvikande öppettider.

5 juni: Öppet klockan 8.00–12.00
22 juni: Öppet klockan 8.00–12.00
Midsommarafton: Stängt

Under semesterperioden vecka 28 till och med 31 har reception och växel i Kommunhuset öppet vardagar klockan 8.00–12.00.

☎ Telefon: 0382-152 00

✉ kommun@savsjo.se

Aktuellt från Sävsjö kommun

Sticklingarna av salix ser inte mycket ut för världen nu, men kommer snart att växa sig höga utmed gångarna.

Sockerklaras park saneras med växter

Sockerklaras lekpark i centrala Sävsjö ska saneras med hjälp av salix. Den videliknande växten suger upp föroreningar i sina rötter och skapar samtidigt en lummig labyrint av grönska.

Sävsjö kommun har sedan årsskiftet arbetat med att sanera Sockerklarans lekpark och grönyrtorna runt omkring. De föroreningar som upptäckts behöver saneras för att inte påverka omkringliggande fastigheter eller yt- och grundvatten.

Jobbet inleddes med grävarbete, där jordmassor från området där lekplatsen låg flyttades till grönområdet strax intill. Av jorden byggdes upphöjda odlingsbäddar där salix nu har planteras. Salix växer snabbt och kan bli flera meter hög efter bara några år.

Salix är en växt som tar upp föroreningar genom sina rötter och på så sätt sanerar marken som den växer på. När salixen vuxit sig tillräckligt hög, kommer den att avverkas för att sedan få växa upp igen.

Detta görs flera år i rad. På så sätt fortsätter arbetet med att suga upp föroreningarna. Metoden att rena marken med hjälp av salix är en lång process, men den är kostnadseffektiv och miljövänlig.

Där salixen växer kommer det att bli ett spännande parkområde. Mellan odlingsbäddarna finns gångstigar och små gläntor. Den höga växtligheten kommer att ge känslan av att vara i en djungel.

Det kommer också att bli smålandsgårdsgårdar och nya skyltar, både inne i salixgångarna och vid entréerna till parkområdet. Så småningom kommer det också att sättas upp nya lekredskap. Till hösten 2023 kommer Sockerklarans park att bli en plats för sävsjöbor i alla åldrar!

Tillgängligare design och struktur på kommunens webbplats

Har du som besökt kommunens webbplats märkt att den ser annorlunda ut? Under våren har savsjo.se fått ett nytt utseende. Men arbetet med en tillgänglig webbplats sträcker sig långt bortom ytan.

”All digital offentlig kommunikation ska vara tillgänglig för alla oavsett förmåga.” Det slår Tillgänglighetsdirektivet fast. Det är ett EU-direktiv som började gälla 2019. Sedan direktivet kom har Sävsjö kommuns kommunikationsavdelning och engagerade webbredaktörer i verksamheterna arbetat för att savsjo.se ska vara en tillgänglig webbplats för alla.

Målet är att webbplatsen ska vara möjlig att läsa även för den som exempelvis inte kan se, har svårt att röra sig eller har svårt att läsa långa och svåra texter.

– Vi har gått igenom webbplatsen noga tillsammans med våra redaktörer. Vi har skrivit om krångliga texter och flyttat sidor för att göra det enklare att hitta, berättar kommunikatör Rosemarie Engblom.

Den nya sidan har fått tydligare färgkontraster vilket underlättar för personer med nedsatt syn. Den övre delen av sidan är blå och kommunloggan är vit i stället för blå-gul. Där finns också ett textfält där man kan skriva vad man letar efter.

– Vi har sneplat på andra webbplatser och andra kommuner. Framför

allt har vi tittat på dem som har fått höga betyg av de som granskar tillgänglighet. Vi hoppas att det nya utseendet ska upplevas både modernare och enklare.

Det mesta av arbetet har skett med hjälp av egen personal. Rosemarie Engblom betonar att det stora arbetet inte har varit det nya utseendet utan genomgången av innehållet.

– Arbetet tar inte slut utan vi fortsätter att göra små förbättringar på vår webbplats för att våra invånare ska få lättare att hitta och förstå vår information, avslutar Rosemarie Engblom.

Tyck till om vattentjänstplanen

Innan årets slut ska det finnas en vattentjänstplan framtagen för Sävsjö kommun. Efter sommaren kan du, under minst fyra veckor, lämna synpunkter på förslaget till en vattentjänstplan.

En vattentjänstplan är en plan för hur Sävsjö kommun långsiktigt planerar för den allmänna försörjningen av vatten och avlopp inom kommunen. Det är Njudung Energi som tar fram planen för Sävsjö kommun.

Håll utkik på Sävsjö kommuns webbplats, Njudung Energis hemsida eller på våra sociala medier efter information om när utställningen kommer att ske, hur du kan ta del av förslaget och på vilket sätt du kan lämna synpunkter.

Stoppa invasionen av invasiva arter

Invasiva arter är växter och djur som inte hör hemma i den svenska naturen, som kan ta över stora områden och konkurrera ut andra arter. Vi behöver hjälpas åt att stoppa invasiva arter för att behålla den biologiska mångfalden.

Jätteloka, jättebalsamin och parkslide är exempel på invasiva arter som tyvärr är vanliga i Sävsjö kommun. Du kan bidra till att stoppa spridningen av dessa och andra arter genom att rapportera in arter du ser till länsstyrelsens artdatabank.

Om du upptäcker invasiva arter på din mark eller tomt har du som är fastighetsägare en skyldighet att bekämpa dem. Men se först till att du vet vad du ska göra. Olika arter kräver

olika åtgärder och det är viktigt att du gör rätt. Annars kan du i stället riskera att sprida växten mer eller till och med att skada dig själv. På det här uppslaget kan du läsa några tips. Mer information om invasiva arter hittar du på Naturvårdsverkets webbplats.

Om du upptäcker invasiva arter som växer på kommunens mark är vi tacksamma om du tipsar oss om detta. Använd gärna vår e-tjänst Synpunkt Sävsjö eller ring vår växel.

Rapportera invasiva arter till länsstyrelsen:

artdatabanken.se

Läs mer om arter och bekämpningsmetoder:

naturvardsverket.se

Rapportera invasiva arter på kommunens mark:

savsjo.se/synpunkt

PARKSLIDE

Sprider sig mycket lätt även med väldigt små rottdelar. De kan börja växa från en rotbit som väger mindre än ett gram.

Växer snabbt, breder ut sig och konkurrerar effektivt ut andra arter.

Kan skjuta rotskott sju meter från moderplantan.

Hur bekämpar jag parkslide?

Växten är svår att få bort. Rötterna är djupa och om du gräver och inte får bort allt riskerar du bara att sprida den mer. Därför rekommenderar Naturvårdsverket att låta den vara, under uppsikt, tills du har möjlighet att göra en riktigt ordentlig insats. Var mycket noga med att inte rottdelar sprids.

BLOMSTERLUPIN

Visst är den vacker där den växer i dikeskanten. Men blomsterlupinens otroliga förmåga att sprida sig innebär inte bara ett hot mot andra växter utan även mot humlor och bin.

Lupinerna kan binda kväve i marken och göra näringsfattiga jordar gödslade. Det kanske låter bra, men arter som trivs i näringsfattig jord får då ingen plats att växa. Den örtrika florin i dikesrenen ersätts av vanligare arter och de vilda pollinatörer som behövde dessa arter får då inget att äta.

Hur bekämpar jag blomsterlupin?

Lupiner sprids med både frön och rötter. Fröna kan slungas iväg långt och de är många. Varje planta kan producera cirka 2 500 frön per år.

Slå av blommorna innan de sätter frön. Det behöver göras cirka två gånger per år.

Samla ihop alla blommor på marken eftersom fröna kan efter mogna.

JÄTTELOKA

Gror tidigt och blir snabbt en tät matta av höga och breda plantor som täcker över övrig vegetation.

Jättelokan är också farlig för människor. Växtsaften är fototoxisk vilket betyder att den, tillsammans med solljus, kan ge blåsor och sår på huden. Det gäller både blommor, frön, stjälkar och rötter.

Hur bekämpar jag jätteloka?

Växten sprids mest med frön. Ett bra sätt att bekämpa den är därför att slå av blommorna innan de sätter frön. Det behöver göras cirka tre gånger per år. Det är jätteviktigt att du har skyddsutrustning på dig och särskilt aktar dina ögon så att du inte skadas av växtsaften. Se även till att andra människor varnas från att gå nära de avslagna stjälkarna.

Var ska jag slänga växtdelarna från invasiva arter?

Lägg växtdelarna i säckar. Förslut dem noga och lämna dem på din närmaste återvinningscentral. Fråga personal på plats var du ska lägga dem. Lägg aldrig växtdelar från invasiva arter i komposten.

Tvätta redskap och även skosulorna noga efteråt.

Mindre gräsklippning för ökad mångfald

I sommar kommer Sävsjö kommun låta utvalda gräsytor få växa upp och blomma i stället för att klippa dem. Målet är att öka den biologiska mångfalden och förhoppningsvis även inspirera fler att göra samma sak.

Under 2023 sätter Sävsjö kommun pollinering i centrum – i dubbel bemärkelse. Projektet med samma namn syftar till att öka förekomsten av vilda pollinatörer i centrum i våra tätorter men även i våra medvetanden. En del av projektet handlar om att låta vissa gräsmattor och gräsytor få växa upp i stället för att klippas med gräsklippare.

Under hösten 2022 har gata- och parkenheten vid Sävsjö kommun inventerat de gräsmattor som finns på kommunal mark och valt ut de platser som passar för projektet. Särskilt framtagna skyltar kommer att märka ut de platser som valts.

Johanna Mattsson, parkarbetare och delaktig i projektet, berättar att de tittat noga på vilka gräsmattor som lämpar sig.

– Gräsytor som har viktiga sociala funktioner kommer vi att fortsätta klippa som vanligt men där ytan används mindre kommer vi låta gräs och blommor få växa sig högre. På många

gräsytor kommer vi att klippa kanterna, som till exempel vid gång- och cykelväg eller om ytan ligger nära en villatomt, berättar Johanna Mattsson.

Hållbarhetsstrateg Linda Ståhlgren menar att gräsmattorna har en viktig roll i den biologiska mångfalden.

– Gräsmattor som klippas ofta kallas ofta ”gröna öknar” eftersom de innehåller så få arter. Det blir en öken utan mat för vildbin och humlor. Att låta gräset få växa lite och tillåta en och annan blomma att titta upp, är ett av de enklaste sätten att öka den biologiska mångfalden.

Projektet pollinering i centrum är ett naturvårdsprojekt med finansiellt stöd från Naturvårdsverket genom LONA-bidrag. Sävsjö kommun samarbetar med Sävsjö biodlarförening och Sävsjö Naturskyddsförening.

MER SURR I SÄVSJÖ KOMMUN

Här får det växa och blomma för en ökad biologisk mångfald.

savsjo.se/pollinering-i-centrum

I samverkan med Sävsjö Naturskyddsförening och Sävsjö ortens biodlarförening

Beställ en skylt

Vill du vara med och låta din gräsmatta få växa och blomma? Du kan bidra både som privatperson och företag. Scanna QR-koden och fyll i formuläret på vår webbplats så får du också en skylt att sätta på gräsytan.

Bra att veta på försommaren

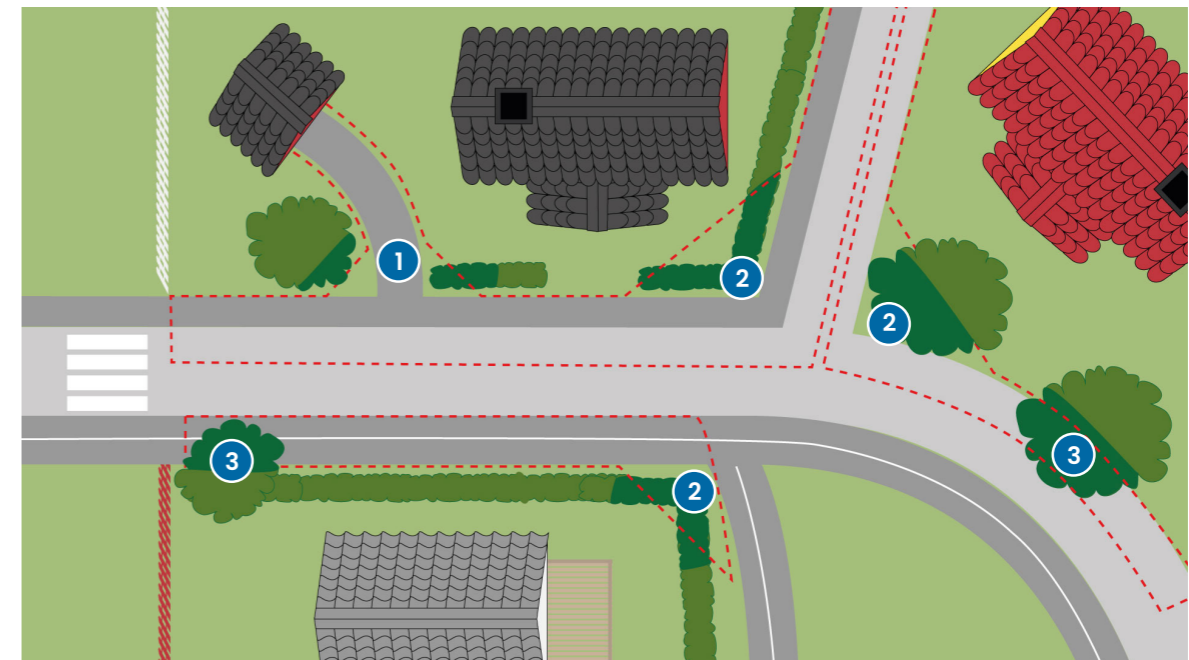
Skapa fri sikt och tryggare trafik

Sommaren är här med blommor och grönska. Men tänk på att växtligheten på din tomt kan skymma sikten för trafikanter och orsaka onödiga risker i trafiken. Kanske är det dags att klippa häck, träd och buskar?

Du som är fastighetsägare har nämligen ett ansvar för att se till att sikten på gatan inte blir skymd av växtligheten på din

tomt. Inga häckar, buskar, träd, stängsel, plank eller andra föremål får skymma sikten, trafikmärken eller inkräkta på gång- eller körbanans bredd.

Klipp grenar och annan växtlighet som sticker ut över trottoaren från din tomt och lämna det på närmaste ristipp eller på någon av återvinningscentralerna i Vrigstad eller Flishult.

Vad gäller för min tomt?

1. Om du har utfart mot gatan

Se till att sikten är fri minst 2,5 meter på alla sidor längs med utfarten och gatan eller gångbanan. Växterna bör inte vara mer än 80 centimeter höga.

2. Om du har hörntomt

Trafikanter ska kunna se över buskage och planteringar i gatukorsningar. Se till att sikten är fri minst 10 meter åt båda håll i tomthörn. Växterna ska inte vara högre än 80 centimeter.

3. Om du har tomt intill gata

Se till att häck och buskar inte växer utanför tomt. Om du har träd som sträcker sig ut över gatan eller gångbanan ska du se till att det är tillräckligt högt upp:

- Över gångbana – minst 3,5 meter.
- Över cykelväg – minst 3,5 meter.
- Över körbana – minst 4,7 meter.

Så funkar det i kommunen

Hur styrs kommunala bolag?

Vissa tjänster som en kommun har i uppdrag att utföra kan i stället utföras av kommunala bolag. Energi, vatten, avlopp och fastigheter är vanliga områden för sådana tjänster.

En kommun kan besluta att lägga vissa uppgifter på kommunala bolag i stället för på förvaltningarna. Även om arbetet genomförs i bolagsform måste allmännyttan fortfarande tas tillvara och bolaget får inte bedrivas endast i vinstsyfte. Det innebär att bolaget ska uppfylla ett ändamål i kommunen och därmed fylla en funktion för de flesta av invånarna i kommunen.

Det är vanligt att kommuner lägger vissa verksamhetsområden i bolagsform – det vanligaste är exempelvis den kommunala försörjningen av hyrbostäder men även el och energi, fiber, avfall samt vatten och avlopp är vanliga i bolagsform.

Bolagen leds av en styrelse som utses av kommunfullmäktige. Kommunen kan både ha helägda och delägda bolag. I delägda bolag utser kommunfullmäktige sina kommunala representanter medan de andra parterna utser sina. Istället för en förvaltningschef, utses en VD för bolaget.

Sävsjö kommun har både helägda och delägda bolag. Vårt kommunala och helägda bostadsbolag Sävbebo AB tillhandahåller lägenheter till kommunens invånare att hyra och tar även hand om kommunens fastigheter. AB Sävsjö industribyggnader är ett annat helägt bolag med uppdraget att bygga och hyra ut lokaler för industri och företag.

SavMan AB tillhandahåller möjlighet till fiber och därmed också möjlighet till bredbandskommunikation och andra tjänster.

Energi, vatten och avlopp tar bolaget Njudung Energi AB hand om. Det drivs i samverkan med Vetlanda kommun och är alltså delägt. Ett annat exempel på ett delägt bolag är Sävsjö Näringsliv AB, SNAB. Sävsjö kommun och Sävsjö Näringslivsförening äger hälften var.

Kommunen kan även bedriva verksamhet i andra former exempelvis stiftelser, ekonomiska föreningar och handelsbolag. Sävsjö Skyttecenter är ett exempel på en verksamhet som drivs som en ekonomisk förening.

Stockarydsterminalen drivs också som ett bolag.

Kommunala bolag

En del av den kommunala servicen i Sävsjö kommun sköts av kommunala bolag. Här kan du se vilka de är, vad de ansvarar för och hur du kontaktar dem om du har frågor kring deras service.

Njudung Energi

Vatten och avlopp, fjärrvärme, elnät och elhandel.

0383-76 38 00
info@njudung.se
Webbplats: njudung.se

Kretslopp Sydost

Hushållsavfall, sophämtning, grovsopor, återvinningscentraler och trädgårdstunnan.

020-40 43 00
info@kretsloppsydost.se
App: KretsloppSydost
Webbplats: kretsloppsydost.se

KRETSLOPP SYDOST

OBS! Återvinningsstationerna, där du sorterar och lämnar förpackningar, sköts av Förpackningsinsamlingen som inte är ett kommunalt bolag.

Sävbebo

Kommunalt bostadsbolag med lägenheter, bostäder och fastigheter.

0382-152 28 (felanmälan vardagar)
savebo@savsjo.se
Webbplats: savebo.se
Felanmälan jourtelefon: 0746 - 200 415

SävsjöNäringsliv AB

Kontakt och nätverk för företag och näringsliv.

0382-57 72 00
info@snab.nu
Webbplats: snab.nu

Savman

Nät och tjänster för bredband för internetanslutning.

0382-18 18 00
info@savman.se
Webbplats: savman.se

Lista med kommunala bolag

Vill du veta mer om de kommunala bolagen i Sävsjö? På Sävsjö kommuns webbplats savsjo.se hittar du mer information om kommunala bolag och ekonomiska föreningar.

savsjo.se

Visitsavsjo

Hitta sommarens evenemang
och besöksmål

Psst...du vet väl om att du kan tipsa oss?
Låt fler få veta om ditt evenemang.
Skicka in det via vår e-tjänst så publicerar vi det
utan kostnad på vår webbplats.

visitsavsjo.se

